

Jämlik vård vid kritisk benischemi

Forskning om (o)jämligheter som ett bidrag
till arbetet med PSV Kritisk benischemi

Framtaget av: Kunskapscentrum för jämlik vård
Giltigt till: 2027-12-31

Det finns många föreställningar om personer med kritisk benischemi utifrån kön, inkomst, utbildningsgrad osv. Deras förutsättningar för en jämlik vård kan också skilja sig åt

Stereotypa föreställningar kan leda medicinskt omotiverade skillnader i bemötande och behandling

Att bli medveten om egna föreställningar och att diskutera dessa med arbetskamraterna är ett första steg till en mer jämlik vård

Forskning har visat...

- Fler män än kvinnor riskerar amputation efter revaskularisering vid kritisk benischemi¹
- En svensk studie undersökte alla registrerade underbensamputationer 2011-2018. Jämfört med män var kvinnor äldre vid amputation, fler behövde amputera benet ovanför knäet och kvinnorna hade sämre resultat vad gäller mobilitet, oberoende och allmän hälsa²
- I en skottsk studie hade fler män än kvinnor fått en underbensprotes, oavsett om amputationen var under eller ovanför knäet³. Samtidigt visar en annan studie att gångförmågan var den faktorn som hade störst påverkan av livskvalitet efter amputation⁴

¹ [Impact of comorbidity, medication, and gender on amputation rate following revascularisation for chronic limb threatening ischaemia.](#) Baubeta Fridh (2018)

² [SwedeAmp—the Swedish Amputation and Prosthetics Registry: 8-year data on 5762 patients with lower limb amputation show sex differences in amputation level and in patient-reported outcome.](#) Kamrad (2020)

³ [The impact of gender, level of amputation and diabetes on prosthetic fit rates following major lower extremity amputation.](#) Davie-Smith (2017)

⁴ [Factors influencing quality of life following lower limb amputation for peripheral arterial occlusive disease: a systematic review of the literature.](#) Davie-Smith et al. (2017)

Forskning har visat...

- En översiktsartikel från USA⁵ visade att
 - låg inkomst och kort utbildning ökar risken för sjukhusinläggning vid perifer arteriell sjukdom
 - personer med kritisk benischemi och låg inkomst undersöks i lägre utsträckning med angiografi och har större risk för amputation
 - låg inkomst ökar risken för amputation efter revaskularisering

⁵ [Disparities in peripheral artery disease care: A review and call for action. Demas et al. \(2022\)](#)

Reflektionsfrågor

- Hur kan du uppmärksamma att olika befolkningsgrupper med kritisk benischemi kan ha olika förutsättningar för en jämlik vård?
- Hur kan föreställningar om exempelvis kön, ålder, socioekonomi med mera påverka ditt arbete? Vilka konsekvenser kan det få?
- Hur kan verksamheten organiseras så att vården för patienter med kritisk benischemi kan bli mer jämlik?
- Hur tror du att medarbetare och chefer kan bidra till en mer jämlik vård för personer med kritisk benischemi? Vad kan du göra?

Mer information och verktyg hittar du på

vgregion.se/jamlikvard

**Kunskapscentrum
för jämlik vård
2024**